

Handläggare: Lena Helmersson Agge
Telefon: 08-508 16 207

Till
Enskede-Årsta Vantörs stadsdelsnämnd

Socialstyrelsens tillsyn av handläggning och dokumentation av utredningar för vuxna med missbruksproblem

Förvaltningens förslag till beslut

1. Tjänsteutlåtandet läggs till handlingarna.

Lena Holmdahl
T.f. stadsdelsdirektör

Vlasta Marcikic
Avdelningschef

Sammanfattning

Regeringen har gett Socialstyrelsen och länsstyrelserna i uppdrag att förstärka tillsynen av missbruks- och beroendevården under 2008-2010. En modell med kollegiegranskning har används som metod i tillsynen. Socialsekreterarna på utredningsenheten för vuxna har granskat varandras utredningar, 20 stycken, utifrån en fastställd mall.

Stadsdelsnämnden har fått kritik för en del brister i dokumentationen som behöver åtgärdas. Förvaltningen har tagit till sig kritiken och inser att ett mer intensivt arbete behövs för att garantera rättsäkerhet och tydlighet. Inom utredningsenheten för vuxna bedrivs ett pågående kvalitetsarbete kring utredningsarbetet, att förbättra rutiner och att skapa checklistor. Vidare har handläggarna under våren arbetat med utredningsprocessen med hjälp av metoden LEAN.

Bakgrund

Regeringen har gett Socialstyrelsen och länsstyrelserna i uppdrag att förstärka tillsynen av missbruks- och beroendevården under 2008-2010. All genomförd tillsyn ska sammanställas i en för länsstyrelserna och Socialstyrelsen gemensam rapport som överlämnas till regeringen den 1 mars 2011.

En modell med kollegiegranskning har används som metod i tillsynen. Fokus på tillsynen har varit rättssäker handläggning, brukarnas delaktighet, samverkan och hur barn och närståendes situation uppmärksammas. Socialsekreterarna på utredningsenheten för vuxna har granskat varandras utredningar, 20 stycken, utifrån en fastställd mall och länsstyrelsens personal har av dessa kontrollgranskat två-tre utredningar.

Länsstyrelsen i Stockholms län har gjort en samlad bedömning av sin granskning av socialnämndernas handläggning och dokumentation av utredningar. Resultaten återfinns i bilaga 2.

Ärendet

I det följande kommenteras de olika granskningsområdena, dvs. de nyckelfrågor som länsstyrelserna ville ha svar på vid granskningen;

Tillgodoses klientens rättssäkerhet i socialtjänstens handläggning och dokumentation av utredningar?

I merparten (15/20) av ärendena har handläggningen skett skyndsamt. Förvaltningen är medveten om att det ibland saknas datum i utredningarna när anmälan inkommit. Dessa datum återfinns dock ofta i övrig dokumentation men borde tydliggöras i själva utredningen. Enheten arbetar med att förbättra rutiner vad gäller angivande av datum, hur ansökan kommit in samt att förbättra beskrivningen av hur utredaren har kommit fram till sina slutsatser och sin bedömning.

Finns riktlinjer för kommunens handläggning av ärenden och i så fall i vilken omfattning styr dessa val av insats?

Handläggning sker utifrån gällande lagar och förordningar. Stockholms stads övergripande riktlinjer är vägledande men styr inte val av insats vilket också framkommer av granskningen. Det är den enskilde klientens behov som styr valet av insats.

Erbjuds klienten delaktighet och möjlighet att komma till tals?

Utredningarna sker i samråd med den enskilde vilket också har framgått av granskningen. I samtliga utredningar går det att utläsa att handläggaren haft en personlig kontakt med den enskilde. Det finns också en rubrik där klienten själv kan komma till tals.

Finns brister i samverkan som innebär att personer med missbruk eller beroende inte får sina vårdbehov tillgodosedda?

Samverkan med landstinget bör utvecklas. Arbetet med att utveckla individuella planer för varje klient/patient i samverkan med landstinget pågår. Dokumentation i ärendena behöver utvecklas vad gäller att beskriva i vilken omfattning samverkan sker och med vilka.

Hur uppmärksammas barns och närståendes situation?

I utredningsarbetet uppmärksammas oftast de närståendes situation. Stadsdelens öppenvård för vuxna har insatser på den lokala beroendemottagningen för anhöriga. I de ärenden där anmälningar kommer in och där det finns barn kopplas alltid utredningsenheten för barn och ungdom in. Dokumentation om detta återfinns inte alltid i utredningen. Enheten prioriterar ärenden där det finns barn.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ- och familjeomsorg.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Socialstyrelsen påpekar en del brister i dokumentationen av utredningarna inom utredningsenheten för vuxna. Förvaltningen inser att ett mer intensivt arbete behövs för att garantera rätts säkerhet och tydlighet. Det är viktigt att kunna följa hur varje utredning har handlagts och vilka bedömningar som har gjorts. Inom enheten bedrivs ett pågående kvalitetsarbete kring utredningsprocessen, att förbättra rutiner och att skapa checklistor. Handläggarna har under våren arbetat med metoden LEAN för att förbättra rutiner i utredningsarbetet.

Bilagor

1. Beslut över tillsyn Enskede-Årsta-Vantör
2. Granskning av socialtjänstens utredningar av vuxna personer med missbruksproblem.